

Рецензія
на освітньо-професійну програму
«Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література)
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Сучасна вища педагогічна освіта передбачає підготовку компетентного фахівця, який володіє сукупністю систематизованих знань, умінь і практичних навичок, усвідомлює свою громадянську й соціальну відповідальність, уміє визначати педагогічні цілі та ефективно їх реалізувати, прагне особистісного і професійного зростання. Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література), що реалізується в Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка, розроблена з урахуванням вимог сучасного ринку праці. Підтверджуємо це, бо співпрацюємо з кафедрою української мови і літератури СумДПУ імені А. С. Макаренка упродовж тривалого періоду, рецензували проекти освітньої програми у 2018, 2020, 2022 рр., спостерігаємо якісні зміни у розвитку програми.

Мета проекту ОПП 2024 р. передбачає різні аспекти цілісної підготовки конкурентоспроможного фахівця – магістра освіти, учителя української мови, літератури, англійської мови. Описані в програмі орієнтація, основний фокус освітньо-професійної програми засвідчують прикладну скерованість ОП та її цілеспрямовану спрямованість на реалізацію комплексних завдань із підготовки компетентного фахівця в галузі освіти, здатного організувати й здійснювати освітній процес у закладах загальної середньої освіти, розробляти й упроваджувати інноваційні методики і технології навчання української мови, літератури, англійської мови в старшій (профільній) школі, самостійно здійснювати науково-педагогічну діяльність, вирішувати професійні завдання і проблеми психолого-педагогічного характеру, інтегрувати вітчизняний та європейський досвід вивчення мови та літератури, реалізовувати концепцію Нової української школи.

Міждисциплінарність та соціонімічна спрямованість, логічне поєднання в цілісну систему психолого-педагогічних, інформатичних, філологічних дисциплін у теоретичному та прикладному аспектах, можливість здобувачам вибудувати й реалізувати індивідуальну освітню траєкторію є основними маркерами, що визначають особливості ОП, враховують вимоги ринку праці, запити роботодавців, історико-культурний потенціал регіону і, що важливо, реалізуються на активних теоретико-практичних майданчиках формування

культуромовної особистості у науково-дослідних лабораторіях із літературного краєзнавства, академічної культури, інфомедійної грамотності, ресурсних центрах професійного розвитку вчителя Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

ОПП декларує студентоцентроване, проблемно-орієнтоване, практико орієнтоване навчання, навчання на основі проведення педагогічних досліджень, самонавчання, тобто спроектоване на підготовку здобувача як фахівця, особистості, яка здатна формувати обґрунтовану позитивну самооцінку, я-ідентичність, яка прагне реалізуватися, удосконалюватися, продовжувати навчання з високим ступенем автономії – за програмами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (8 рівня НРК, третього циклу FQ-ЕНЕА та 8 рівня EQF-LLL) чи набувати кваліфікацію за іншими спеціальностями в системі післядипломної освіти / освіти дорослих, про що зазначено в ОПП.

Інтегральна компетентність, загальні, професійні (фахові) компетентності спеціальності, програмні результати (знання, уміння, комунікація, автономія та відповідальність) корелюються з заявленими в переліку ОП освітніми компонентами.

Рецензована ОПП розроблена кафедрами української мови і української літератури (2018 р.), оновлена й затверджена кафедрою української мови і літератури, кафедрою практики англійської мови (2019 р., 2020 р., 2021 р.) оновлена і внесена кафедрою української мови і літератури (2024) з урахуванням відповідних законів, положень, стандарту, експертного висновку галузевої експертної ради, опитування стейкхолдерів, що дозволяє говорити про системну роботу кафедри української мови і літератури з удосконалення ОПП відповідно до вимог часу. Так, скажімо, у формі атестації здобувачів вищої освіти конкретизовано формулювання назви комплексного кваліфікаційного екзамену з англійської мови та методики навчання англійської мови – здійснено кореляцію назви іспиту з відповідними освітніми компонентами.

Водночас є побажання більш чітко формулювати окремі ПРН, зокрема ПРЗ 3. Володіння англійською мовою на визначеному рівні (за Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти). Можливо, варто віднести це до умінь, окрім того, конкретизувати словосполучення «визначений рівень». У «Комунікації» ПРК 1 Вільне компетентне спілкування українською, англійською мовами з широким колом фахівців, громадськістю у галузі професійної та/або наукової діяльності, на нашу думку, теж стосується умінь.

У цілому ОП, як показує аналіз, забезпечить високий рівень підготовки магістра освіти, учителя української мови, літератури, англійської мови, який володіє фундаментальними знаннями й відповідними компетентностями, фахівців, які демонструватимуть конкурентоспроможність в освітній сфері діяльності.

Рецензована освітньо-професійна програма «Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література) рекомендується для впровадження в освітньому процесі Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

Рецензент,
доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри іншомовної освіти
і міжкультурної комунікації
та методики викладання
Хмельницького національного університету
07.02.2024 р.

Наталія БІДЮК

